

ÁLT/307-1/2021

Döntéshozatal:
Egyszerű többség

T Á J É K O Z T A T Ó

- a Megyei Közgyűléshez -

**a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Adó- és
Vámigazgatósága 2020. évi tevékenységéről**

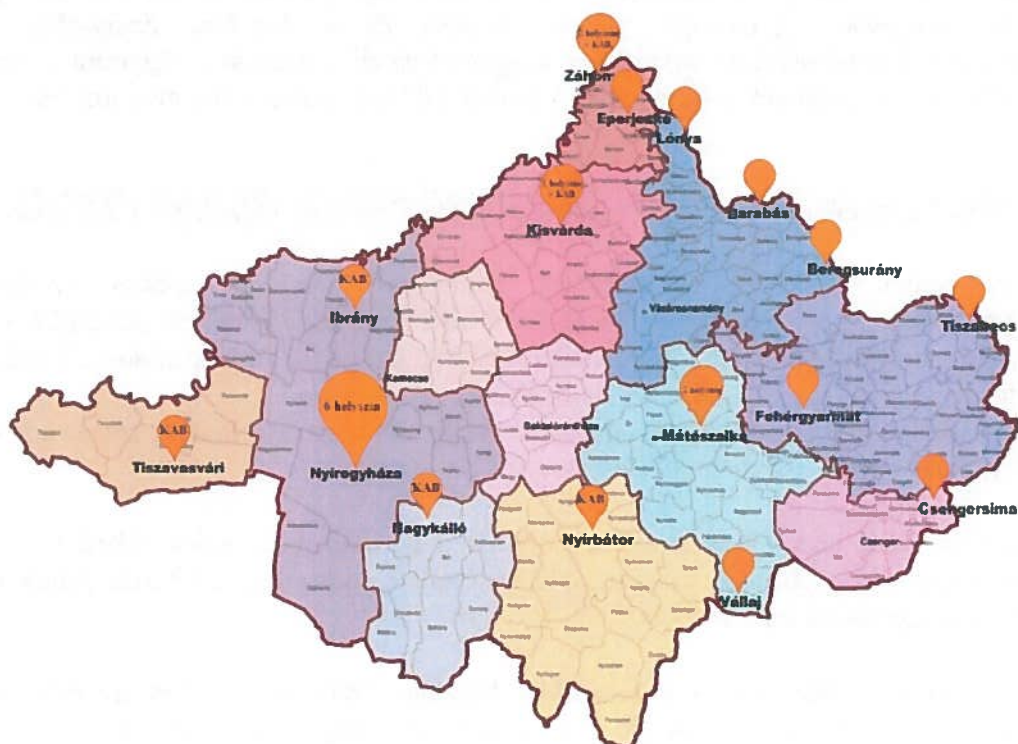
Nemzeti Adó-
és Vámhivatal

Tájékoztató

a Nemzeti Adó- és Vámhivatal

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Adó- és Vámigazgatósága

2020. évi tevékenységéről

Adóbevételek alakulása

A megye illetékességi köréhez tartozó adóalanyok 2020-ban **383,1 milliárd forint adó- és járulékbefizetést** teljesítettek, 5,7 milliárd forinttal többet, mint 2019-ben, illetve 3,9 milliárd forinttal több, **109,4 milliárd forint kiutalásban** részesültek.

Nettó adó- és járulékbévételek alakulása

Adatok: milliárd Ft

Megnevezés	Általános forgalmi adó (import áfával)	Személyi jövedelemadó	Tb. Bevételek + NFA	Társasági adó	Jövedéki adónemek együtt	Egyéb	Összesen
2019. év	36,8	58,1	143,9	5,9	2,0	25,4	272,1
2020. év	32,3	62,0	142,3	7,4	2,2	27,5	273,7
Változás	87,8%	106,7%	98,9%	125,4%	110,0%	108,3%	100,6%

A **nettó bevétel** több mint fele 142,3 milliárd forint a Társadalombiztosítási Alapokat és a Nemzeti Foglalkoztatási Alapot megillető bevételekből, 22,6 százaléka (62 milliárd forint) személyi jövedelemadóból és 11,8 százaléka (32,3 milliárd forint) általános forgalmi adóból származott.

A 109,2 milliárd forintot kitevő kiutalások közel négyötöde 85 milliárd forint az általános forgalmi adónemben teljesült. Személyi jövedelemadóban 7,3 milliárd forint, a társasági adónemben 3,7 milliárd forint, a jövedéki adó összes kiutalása 1,7 milliárd forint, a további adónemekben együttesen 11,5 milliárd forint kiutalás teljesült.

Az igazgatóság bevételeinek alakulását jelentősen befolyásolta a COVID-19 járvány gazdasági szereplőkre gyakorolt negatív hatása és a kezelése érdekében hozott gazdaságvédelmi intézkedések, továbbá a szabályozásbeli változások, úgymint a szociális hozzájárulási adó mértékének csökkentése, a családi adókedvezmény további emelése.

Adóügyi tevékenység

2020. év végén 116 819 adószámmal rendelkező **működő adózó** szerepelt a nyilvántartásunkban, mely 205-tel kevesebb az előző évitől. Az adózók 60 százalékát (70 125 fő) adószámos magánszemélyek, 17 százalékát (19 862 db) társas vállalkozások, 23 százalékát (26 832 fő) egyéni vállalkozók alkották hasonlóan az előző évhez.

Az egyéni vállalkozók száma és a gazdálkodó szervezetek száma növekedett, míg az adószámos magánszemélyek száma csökkent a bázis időszakhoz viszonyítva.

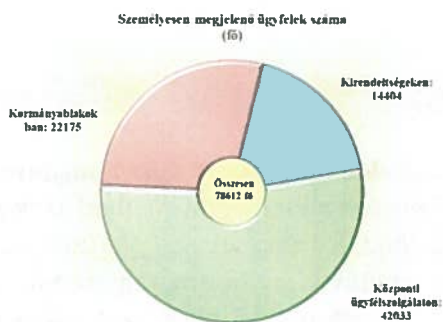
2020-ban több mint ezer újonnan alakult cég esett át **adóregisztrációs eljáráshoz** kötődő adóhatósági szűrővizsgálaton. A vizsgált vállalkozások 3,4 százalékánál került elutasításra az adószám megállapítására irányuló kérelem.

Az újonnan alakult vállalkozások mentorálása kapcsán 2020-ban 4 830 darab üdvözlő levél került kiküldésre az érintett adózóknak, 588-cal több, mint egy évvel korábban. A pandémiára tekintettel összesen 3 alkalommal került sor a kezdő vállalkozások tevékenységét segítő előadás megtartására.

2020. december 31-én a **kata alanyok** száma 16 394 volt, 15,8 százalékkal több az egy évvel korábinál. A kató-t választó adóalanyok 95,6 százaléka egyéni vállalkozó és 4,4 százaléka társas vállalkozás.

A **kiva alanyok** száma egy év alatt 28 százalékkal növekedett, 978-ról 1 253-ra. A gazdálkodó szervezetek 78,2 százaléka, összesen 15 527 adózó volt a **társasági adó** alanya.

A működő adózók 16,5 százaléka, **19 240 adózó volt alanya az általános forgalmi adónak**. Az igen alacsony arány az adószámot magánszemélyek magas számával indokolható, mely körben az áfa alanyok csupán 2,1 százalékot tettek ki. A társas vállalkozások kevesebb, mint háromötöde, míg az egyéni vállalkozók több mint ötöde tartozott az áfa alanyok közé.

Az adózóknak a személyes ügyintézésre a járványügyi előírások betartása mellett ütemezett ügyfélfogadással volt lehetőség, az ügyfeleket igyekeztünk az elektronikus valamint a telefonos kapcsolattartás irányába terelni. Az ügyfelek a telefonos tájékoztatás lehetőségével az **Ügyféltájékoztató és Ügyintéző Rendszeren (ÜCC)** keresztül összesen 8 332 esetben éltek. A hívások száma 2 126-tal volt több, mint az előző évben.

Az **ügyfélszolgálatokat 78 612 adózó kereste fel**, 52 732 fővel kevesebben, mint az előző évben. Az ügyfelek 53,5 százaléka a központi ügyfélszolgálatot, 28,2 százaléka a kormányablakokat és 18,3 százaléka a kirendeltségeket kereste fel. A személyesen megjelent ügyfelek több mint hatoda bevallás, beadvány benyújtása miatt érkezett az ügyfélszolgálatokra és közel 14-14 százaléka szóbeli tájékoztatás, valamint igazolás kiadása miatt. **Az ügyfelek száma minden területen csökkent** az előző évhez viszonyítva.

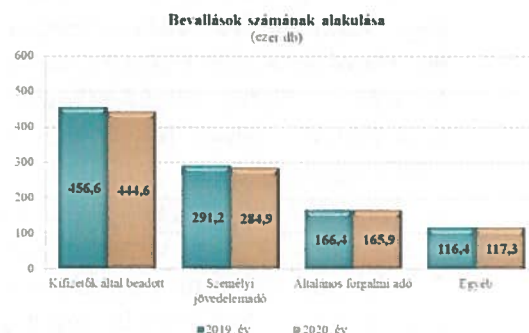
2020-ban **40 639 darab adó-, jövedelem- és illetőségigazolás kiadására került sor**, egy százalékkal többre, mint az előző évben. A korábbi évekhez hasonlóan a legtöbb adóigazolásból adtak ki, 26 457 darabot. A kiadott adó- és illetőségigazolások száma nőtt 2019-hez viszonyítva, míg a jövedelemigazolások száma csökkent. A legnagyobb arányú, 9,2 százalékos növekedés a kiadott illetőségigazolások számában következett be.

A **bankkártyás befizetések összege 71 millió forint volt**, mely közel ötödével kevesebb a 2019. évitől. Az adózók 1 892 esetben vették igénybe a POS terminálokat, 300 alkalommal kevesebbszer, mint a bázisévben.

A megyei adózók 2020-ban **1 012,7 ezer bevallást nyújtottak be**, 17,9 ezerrel kevesebbet, mint egy évvel korábban. Az összes bevalláson belül 12,7 ezer darab volt a helyesbítések és 39,9 ezer darab az önellenőrzések száma.

Az elektronikusan benyújtott bevallások aránya az előző évi 93,8 százalékról 95,1 százalékra emelkedett. A növekedéshez nagymértékben hozzájárult, hogy 2019-ben a beadott szájbevallások 78,1 százalékát, míg 2020-ban 82,6 százalékát nyújtották be az adózók elektronikus úton.

A bevallási kötelezettség elmulasztása miatt **20,3 ezer felszólító levél került kiküldésre**, 16,5 ezerrel kevesebb, mint 2019-ben.

2020-ban 33 553 darab *illeték* előíró/jóváíró fizetési meghagyás került kiadásra, ami 2 248 darabbal kevesebb a bázisévinél. A csökkenés ellenére a tárgyévben 34 millió forinttal több, összesen 3 151 millió forint *illeték* lett megállapítva.

A 2020. rendelkező évre összesen 111 684 Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei felajánlótól érkezett *szja 1%-os rendelkező nyilatkozat*. A civil szervezetek részére 73 784-en tettek nyilatkozatot, az egyházak részére 87 681-en. A ténylegesen támogatásban részesült 1 128 megyei civil kedvezményezett részére *együttesen 258 millió forint került felajánlásra* 53 614 felajánlótól.

Ellenőrzési tevékenység

A NAV ellenőrzéseinek *elsődleges célja a költségvetési bevételek védelme, a rejtett gazdaság, az adóelkerülés visszaszorítása, valamint az önkéntes jogkövetésre ösztönzés*, mellyel aktívan hozzájárul a nemzetgazdaság versenyképességének fokozásához. Ez alapján az együttműködő, jogkövető magatartást tanúsító adózóknak támogatást nyújt a hibák kijavítására, míg az adó- és vámjogszabályokat szándékosan és súlyosan megsértőkkel szemben az adókijátszás gyors és hatékony feltárása, az adóelkerüléssel kivont pénzeszegek biztosítása a feladata.

Hatékony revíziók ma már elképzelhetetlenek a széleskörű kiválasztási és kockázatelemzési munka nélkül. A Kockázatkezelési Főosztálya 2020-ban 500 darab egyedi kockázatelemzést készített, melyek alapján 366 esetben tett javaslatot ellenőrzés elrendelésére. Az egyedi kockázatelemzések után történik a lefolytatandó eljárások típusának, az időszaknak és az adónemnek a meghatározása. A témák és célcsoportok szorosan illeszkednek a NAV ellenőrzési tervében megfogalmazottakhoz.

Az adóhatóság kockázatelemzési tevékenységének eredménye alapján a feltárt kockázat megszüntetése, és a szolgáltató jelleg erősítése érdekében *támogató eljárást* indíthat, melyekre 2020-ban az alábbi témák tekintetében került sor:

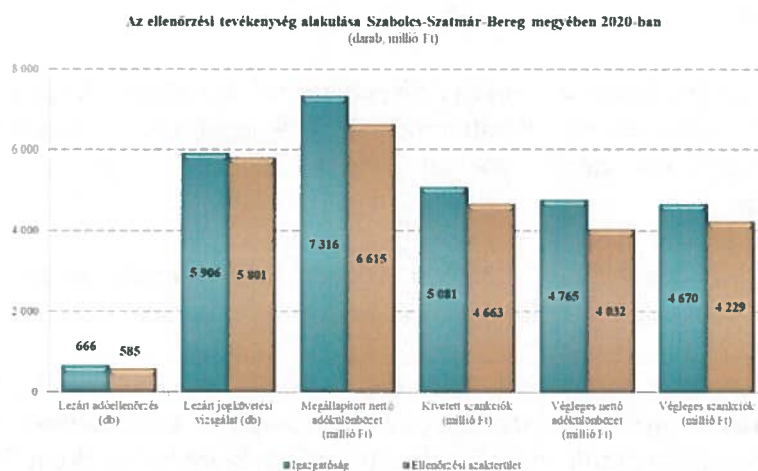
- A *'T1041 jelű bejelentő és változás-bejelentő lap, valamint a '08 jelű bevallás adatai között* eltérésre 2019. év vonatkozásában;
- Az *osztalék eltéréssel rendelkező adózók; az egyes befektetési szolgáltatók hibás adatszolgáltatása* miatt valótlan adattartalommal kiajánlott szja bevallástervezetek;
- A *nemzetközi automatikus információcsere* keretében 2016. évre vonatkozóan beérkezett FATCA és DAC1 adatszolgáltatás;
- *Egy elektronikai vállalatcsoport részvényjuttatási programjának keretében a munkavállalóknak kifizetett jövedelem bevallásával* kapcsolatos mulasztások;
- *Ingatlan-, illetve telekértékesítésből származó, valamint vagyoni értékű joghoz kapcsolódó, jövedelmet be nem valló magánszemélyek* körében végzett felülvizsgálatok;
- Azon *egyéni vállalkozók* közül, akik heti 36 órát elérő munkaviszonnyal is rendelkeztek és 2015-2018. évekre vonatkozóan adókötelezettségüket nem megfelelően teljesítették;
- A 2019. adóévet érintően a *környezetvédelmi termékdíj* (továbbiakban: KVTD) köteles termékek forgalmazásával, importjával érintett KVTD bevallást be nem nyújtó adózók.

Az *új vállalkozásokat és az átalakulással, illetve személyi változással érintett adózókat* – az adóregisztrációs eljárás befejezését követően – a NAV *kockázatelemzés* alá vonja. Az év során *2 130 megyei adózó elemzését végezte el* az erre a feladatra kijelölt igazgatóság, mely alapján az ügyek 88,2 százaléka – egyedi kockázatelemzésre okot adó körülmény hiányában – lezárult. Egyedi kockázatelemzésre a megyében 219 adózó esetében került sor.

2020 elején a COVID-19 miatti veszélyhelyzet a NAV *ellenőrzési tevékenységét is átalakította*. Az *átütemezett Ellenőrzési Terv* végrehajtásában jelentős szerepe volt az elektronikus ellenőrzésnek.

Az igazgatóság 2020-ban – a meghiúsult vizsgálatokat is figyelembe véve – összesen **6 677 ellenőrzést folytatott le**, melynek eredményeképpen 7 316 millió forint nettó adókülönböt tart fel, míg a kiszabott szankciók (adó- és mulasztási bírság, késedelmi pótlék) összértéke 5 081 millió forintot tett ki.

Az elért teljesítményben döntő szerepet játszott a **6 386 vizsgálatot** elvégző *adószakmai ellenőrzési terület*. Az összes darabszám 9,1 százaléka lezárt időszakot keletkeztető adóellenőrzés, míg 90,9 százaléka jogkövetési vizsgálat volt. Száz ellenőrzésből átlagosan 20 zárult megállapítással, aminek eredményeként a **nettó adókülönböt 6 742 millió forintot, míg a kivetett szankciók összértéke 4 663 millió forintot** tett ki.

Az év során véglegessé vált, megyei illetékességű adózóknál feltárt **nettó adókülönböt 84,6 százaléka, 4 032 millió forint, valamint 4 229 millió forint szankció** szintén a szakterület tevékenységéhez köthető.

A korábbi időszakokhoz hasonlóan **a megállapítások jellemzően (90,6 százalékból) afa adónemben születettek**.

Az adójogszabályok nem írják elő a NAV számára publikus ellenőrzési irányelv közzétételét, a kiemelt célok elérése érdekében belső irányító eszköz formájában *ellenőrzési terv rögzíti az adott év folyamán végzendő folyamatos, illetve tematikus feladatok körét*.

A NAV ellenőrzési tevékenysége az alábbi **három fő területre** koncentrált:

- önkéntes jogkövetés támogatása
- kiemelt adózók ellenőrzése
- jelentős költségvetési kockázattal rendelkező adózói körök, tevékenységek vizsgálata (rejtett gazdaság elleni fellépés).

Az önkéntes jogkövetés támogatása a 2020. évi ellenőrzési terv egyik fontos feladatául került meghatározásra. Az ellenőrzési szakterület támogató eljárások lefolytatásával segíti az adózókat adókötelezettségeik teljesítésében, melyek célja az adózók kockázatelemzése során feltárt anomáliák kiküszöbölése ellenőrzés elrendelése nélkül, önkéntes jogkövetés útján. Az év során elrendelt támogató eljárások közül nyolc témában összesen 319 támogató eljárás került elvégzésre, melyek 29 millió forint adókötelezettség-növekedést eredményeztek.

A jogkövető adózók körében, az összes ellenőrzésen belül **604 támogató jellegű ellenőrzés** került lezárásra, segítve ezzel az adózói hibák kiküszöbölését, és növelve a költségvetési bevételeket. Ezen vizsgálatok eredményeként a hatósági szankcionálás helyett benyújtott önellenőrző vagy alapbevallásokban az ügyfelek **973 millió forint adókötelezettség növekedést vallottak be**. Az adófolyószámlára felkötött kötelezettség-változás 87,1 százalékát az általános forgalmi adó tette ki.

A **kiemelt, illetve legnagyobb adóteljesítményű adózók körében 27 adóellenőrzés és 7 jogkövetési vizsgálat** fejeződött be. A jegyzőkönyvvel lezárt adóellenőrzések mindegyike megállapítással zárult, melyek révén 91 millió forint nettó adókülönböt került feltárássra.

Az ellenőrzési szakterület **838 darab áfát érintő kiutalás előtti ellenőrzést zárt le**. Az ellenőrzések 82,7 százaléka jogkövetési vizsgálat volt. A 145 adóellenőrzés 84,1 százaléka zárult megállapítással, mely 762 millió forint nettó adókülönböt eredményezett. A COVID-19 miatt bevezetett gyorsított áfa kiutalás végett a desk audit elemzéseket követően 4 309 darab kiutalás előtti feljegyzés készült az elengedett bevallásokhoz kapcsolódóan.

Az adószakmai ellenőrzési szakterület 434 darab lezárt jogkövetési vizsgálatot és 105 adóellenőrzést végzett az Online Számla rendszer adatainak hasznosításával, és 1 221 millió forint nettó adókülönböt tárt fel.

2020. év során is jelentős számban **folytatódott a személyi jövedelemadó bevallások kiutalás előtti ellenőrzése**. Az elmúlt évben összesen 69 adóellenőrzés és 434 jogkövetési vizsgálat zajlott. Megállapítással 67 adóellenőrzés zárult, melyek során 28 millió forint nettó adókülönböt feltárássra került sor.

Az **online pénztárgép használatra** kötelezettek körében végzett ellenőrzések során a pénztárgép éves felülvizsgálatával kapcsolatos mulasztások (késelem, elmaradás) feltárássá volt a legjellemzőbb.

A nyugta- és számlaadási kötelezettség teljesítését fókuszba helyező ellenőrzések 98,6 százaléka, összesen **2 045 irányult online pénztárgéppel kapcsolatos kötelezettségek vizsgálatára**. A vizsgálatok 17,6 százaléka zárult megállapítással, melynek eredményeként 38 millió forint mulasztási bírság került kiszabásra.

A COVID-19 járvány terjedése kapcsán az adószakmai szakterület ellenőrzési feladatainak biztonságos végrehajtásáról szóló körlevélben előírtak alapján 2020. március 16-ától kizárólag rendkívüli esetekben végzett helyszíni vizsgálatokat (a szükséges védőfelszerelés használata mellett), ezáltal az **operatív ellenőrzési tevékenység áttevődött az irodai „előkészítő” munkára** (a célzott kiválasztást elősegítő, elemző feladatok végzésére), valamint az elektronikusan végezhető ellenőrzések lefolytatására. A második negyedévben elsősorban a működő **online pénztárgépek állapota és a bejövő adatok elemzése történt meg** a célzott kiválasztás elősegítése érdekében. A harmadik negyedévtől már rendszeresen végeztek helyszíni ellenőrzéseket a strandokon, a szabad strandokon, a vízparti üdülőhelyeken, továbbá a szezonális zöldség-, gyümölcs árusítást végző adózóknál lefolytatott ellenőrzések, valamint az iskolakezdésre tekintettel a papír-, írószerek és tanszerek értékesítésével foglalkozó vállalkozások revíziói. A mindenszentek napjához és az év végi ünnepekhez kötődő megnövekedett vásárlói szokásokhoz kapcsolódóan szintén voltak helyi operatív akciók.

A vizsgálati tapasztalatok továbbra is azt mutatják, hogy a **hétvégi ellenőrzések során nagyobb arányban kerül sor megállapításra**, mivel az adózók jellemzően a hétköznapi, már megszokott ellenőrzési időintervallumon kívül nem teljesítik a kötelezettségüket.

Az operatív szakterület a **kereskedelmi, vendéglátó tevékenységet végző szolgáltatók** adóelkerülő magatartásának visszaszorítása érdekében több mint kettőezer ellenőrzést végzett. A többnyire a nyugta-, számlaadási kötelezettség betartására, a foglalkoztatás szabályszerűségének vizsgálatára fókuszáló ellenőrzések 15,6 százaléka zárult megállapítással. 16 esetben történt üzletbezárás nyugtaadási kötelezettség elmaradása, igazolatlan eredetű áru forgalmazása valamint 11 esetben bejelentés nélküli foglalkoztatás miatt.

Az építkezéseken foglalkoztatott munkások tekintetében tapasztalt jelentős visszaélések miatt 2018 végétől az operatív ellenőrzési szakterület **kiemelten ellenőrzi az építőipari szektort**. 2020-ban 91 ellenőrzést folytattak le, melyek közül 30 zárult megállapítással, 6 millió forint mulasztási bírságot eredményezve. 21 esetben állapítottak meg be nem jelentett alkalmazott foglalkoztatását a revizorok. Általános tapasztalatként elmondható, hogy az adózó bejelentette az alkalmazottakat, azonban a bejelentések mellé nem társult járulékbevallás és befizetés, valamint a munkaerő tömeges vándoroltatása révén folyamatosan változott a munkavállalók foglalkoztatója amellet, hogy a munkavégzés helye és körülményei változatlanok voltak. Új jelenségként tapasztalták az ellenőrök, hogy a bejelentés nélkül dolgozó munkavállalók a feketefoglalkoztatás időtartama alatt munkanélküli segílyt is kaptak, így a munkáltatójukkal közös érdekükké vált az illegális foglalkoztatás.

Az **internetes kiskereskedelemben részt vevő adózók** az év utolsó szakaszában ismételten bevezetett korlátozások hatására újra az ellenőrzések fókuszába kerültek. A legnagyobb közösségi oldal online piacterén található hirdetések is figyelemmel kísérésre kerültek, azonban ezek ellenőrzése nehézkes ugyan, de 2020 folyamán 5 adóvizsgálat és 25 operatív ellenőrzés került lezárásra. A megállapított nettó adókülönbözlet értéke 119 millió forint, a kiszabott mulasztási bírság összege 3 millió forint volt.

A **feltételes adóbírság-kedvezmény** érvényesítése érdekében 2020-ban 120 ügyben mondtak le az adózók az elsőfokú határozattal szembeni fellebbezési jogról, és közel 494 millió forint adókülönbözletet fizettek be. Az elengedett szankció összege 172 millió forint volt.

Az ellenőrzési ügyekben 2019 óta preferáltak az adózó személyes közreműködése nélküli ún. **e-ellenőrzések**, melyek a vészhelyzet miatt 2020 tavaszától még inkább előtérbe kerültek. 2020-ban már **2 105 darab e-ellenőrzés zárult le**, ami az összes, helyszíni operatív vizsgálat nélküli revízió 57,9 százalékát képviselte.

Folyószámla-kezelési és végrehajtási tevékenység

A **megyében 2020-ban 83 106 adószámla-kivonat került kiküldésre, 17 631 darabbal több, mint egy évvel korábban**. Elektronikus úton 52 779 darab, papír alapon 30 327 darab került kiküldésre. Az előző évhez viszonyítva tovább emelkedett az elektronikus értesítések aránya. A kivonatok 9 százaléka, 7 468 darab volt késedelmi pótlékkal érintett.

2020. január elsejétől az adószámla bruttó módon mutatja ki a NAV követeléseket, így az adózói hátralékok az ideiglenesen eredménytelen végrehajtással érintettnek (IEV-nek) minősített NAV követeléseket is tartalmazzák. Mindez a centralizált folyószámla (CEF) 2019 végi záró hátralékállományához képest a 2020-as év indításkor több mint 13 milliárd forinttal növelte az adószámlán kimutatott tartozásokat.

2020. év végéig 57 960 működő adózó (47 413 magánszemély és 10 547 gazdálkodó) 22,6 milliárd forint **hátralékot halmozott fel**. A koncentrátságra jellemző, hogy 10 millió forint feletti tartozással az adósok 2,9 százaléka rendelkezik, ők viszont a kintlévőség közel negyötödét halmozták fel.

A Kormánynak a járványhelyzet miatt kihirdetett veszélyhelyzettel kapcsolatos intézkedései a NAV behajtási szakterületének munkáját közvetlenül érintették, és a végrehajtási eljárások az 57/2020. (III. 23.) Korm. rendelet alapján 2020. március 24. napjától 2020. július 02. napjáig szüneteltek. Ennek ellenére az igazgatóság **saját hatáskörben 29 762 végrehajtási eljárást**

indított, harmadával többet, mint a bázisévben. Az érintett tartozás összege 15 655 millió forint volt, mely több mint tizedével nőtt. **A külső megkeresésre indított ügyek** száma ennél kisebb arányban, 2,3 százalékkal, 68 341 darabra, az érintett tartozások összege pedig közel duplájára, 11 826 millió forintra növekedett.

A végrehajtási tevékenység fókuszában 2020-ban is a **fizetési értesítések** alkalmazása állt, amelyek célja az önkéntes teljesítések ösztönzése és így a végrehajtási cselekmények foganatosításának elkerülése. 2020-ban a **fizetési értesítések száma közel tizedével, 25 135 darabra csökkent**, ugyanakkor a fizetési értesítésre befolyt összeg közel negyedével, 2 755 millió forintról 3 407 millió forintra emelkedett. A fizetési értesítés kiküldését követően az adózónak 20 nap áll rendelkezésére, hogy rendezze a tartozását, ellenkező esetben végrehajtási eljárást kezdeményez a hátralékkezelési terület.

Amennyiben a fizetési értesítés eredménytelen, az adózóval szemben végrehajtási eljárás indul, és első lépésként **fizetési felhívás** kiküldésére kerül sor. Ezek száma **2 598 darabról 1 952 darabra csökkent** 2020-ban. Külső szervek megkeresésére pedig az igazgatóság **20 347 darab adók módjára behajtható köztartozással** (továbbiakban AMBK) **kapcsolatos fizetési felhívást** küldött ki elektronikusan, közel harmadával kevesebbet, mint egy évvel ezelőtt.

Az adósoknak kibocsátott közel 41 ezer **elektronikus hatósági átutalási megbízás (inkasszó)** több mint tizedével kevesebb, mint a bázisévben. Az inkasszók által érintett tartozás összege viszont alig változott, 78 357 millió forint volt. A magas darabszám a végrehajtási cselekményeken belül egyrészt azzal függ össze, hogy a tömeges számban érkező külső megkeresések kezelésénél – sikertelen fizetési felhívást követően – az igazgatóság behajtási eszköze elsősorban az inkasszó. Másrészt a hatékonyabb behajtás érdekében a szakterület folyamatosan nagy számban végez adatgyűjtést az elektronikus banktitok rendszer (EBT) használatával, különösen magánszemélyek esetén. Az EBT rendszer széleskörű alkalmazása tovább javította a magánszemélyekkel szembeni követeléskezelés hatékonyságát.

A megyében **jövedelem-letiltások** száma 2,6 százalékkal csökkent, érvényesítésére 7 427 esetben került sor, összesen 5 574 millió forint összegben. A **végrehajtási átvezetések** száma 2020-ban minimális volt, mindössze 47 esetben került sor erre kettő millió forint összegben.

Az Igazgatóság 1 357 esetben foganatosított **ingófoglalást**, melynek közel háromnegyede gépkocsi foglalás volt.

Ingatlannal kapcsolatos végrehajtási eljárás 884 esetben történt, melyek együttes értéke mindössze 14 millió forint volt.

A behajtási szakterület tevékenységének 2020-ban is egyik kiemelten kezelt területe az **Elektronikus Árverési Felület (EÁF)** működtetése, az informatikai rendszer szükség szerinti folyamatos fejlesztése, karbantartása volt. Az **árverések** száma 5,5 százalékkal, 458-ról 433-ra csökkent, és több mint négyötöde elektronikus úton került lebonyolításra. Az árverések keretében 388 esetben ingóság, 45 alkalommal ingatlan lett meghirdetve.

A külső szervek megkeresései irányulhatnak pénzügyi behajtásra illetve meghatározott cselekmények végrehajtására. A NAV a **külső szervek megkereséseivel kapcsolatban** 2020 végén **221 behajtási jogcímet tart nyilván**, melyből 126 jogcím az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvénnyel (továbbiakban: ÁKR), 70 jogcím AMBK-val és 25 jogcím törvényszéki megkereséssel (továbbiakban: TVSZ) volt kapcsolatos.

A külső szervek pénzügyi behajtásra irányuló megkereséseinek száma 2020-ban – az adók módjára behajtandó köztartozásokkal (AMBK), az **ÁKR** tv. által a NAV-hoz rendelt

feladatokkal és a *TVSZ* jellegű ügyekkel összefüggésben – jelentős volt, 68 341 megkeresés érkezett, *és ennek 45,9 százaléka ÁKR-rel, 34,3 százaléka pedig TVSZ-szel kapcsolatos volt.* A törvénytörvényes ügyek kiugróan növekedtek. Az érintett tartozások összege 11 826 millió forint volt, ebből 2 263 millió forint ÁKR-rel, 5 746 millió forint pedig TVSZ-szel volt kapcsolatos.

Az *ÁKR.* tv. által a NAV-hoz rendelt feladatok esetén a *megkeresések* legnagyobb számban a megelőlegezett gyermektartásdíjjal, közlekedési bírsággal, a rendőrség közlekedési objektív felelősség alapján kiszabott bírságával, NFA visszafizetendő támogatással, illetve közigazgatási bírsággal kapcsolatos követelések behajtására irányultak. Ez az ötféle követelés az összes tétel több mint harmadát, viszont az érintett összegnek csak 7,4 százalékát tette ki. A legnagyobb összeg (361 millió forint) visszafizetendő sporttámogatással kapcsolatos követelésekhez kötődött.

23 440 darab törvénytörvényes végrehajtással kapcsolatos, pénzügyi behajtásra irányuló megkeresés érkezett, számuk lényegesen emelkedett 2019-hez képest. Az esetek 55,3 százaléka, 12 972 bűnügyi költségre vonatkozott, 5 692 megkeresés vagyonekhozjárásra, 3 302 megkeresés pedig elővezetés, előállítás költségére irányult.

A külső szervektől *3 967 meghatározott cselekmény végrehajtására irányuló megkeresés* érkezett elektronikusan, döntően Kormányhivataloktól. Az igazgatóság a módosításokkal és visszavonásokkal együtt összesen 5 519 elektronikus megkeresést kapott. Az eljárástípusok 2020-ban is bővültek, ugyanakkor az elvégzendő cselekmények továbbra is döntően okiratleadással függtek össze: a *megkeresések nagy része* rendszám-tábla, forgalmi engedély, vezetői engedély, lakcímkártya és egyéb hatósági *okiratok leadására irányult.* Ezen kívül még az építési/bontási tevékenységek voltak meghatározóak. A legnagyobb szakmai és anyagi erőforrást az építésügyi eljárások lefolytatása igényelte. A legszokatlanabb ügyek továbbra is a humán- és az állatbeoltás kikényszerítésére irányultak.

A korábbi tapasztalatok lényegesen nem változtak, ezekben az ügyekben *az önkéntes teljesítésre való felhívások – néhány kivételtől eltekintve – alacsony hatékonyságúak.* Amennyiben a teljesítés elmarad, azt hatósági úton kell végrehajtani. Amennyiben ehhez olyan szakértelem, hatósági engedély vagy eszköz szükséges, amellyel a NAV nem rendelkezik, akkor az ÁKR tv. alapján közreműködő szervezetet (KSZ) lehet igénybe venni. Mindaddig 153 KSZ nyújtott be kérelmet, így a 2020 végén a NAV internetes honlapján megjelenített *közreműködők névjegyzéke 84 közreműködő szervezetet tartalmazott.*

A veszélyhelyzet kihirdetésétől kezdődően *a NAV a fizetési kedvezményi kérelmek elbírálása során figyelembe vette az adózók* koronavírus-járvány okozta *fizetési problémáit.* A NAV a járvány indokával előterjesztett és megalapozott kérelemre, feltétel kikötése nélkül, pótlékmentes fizetési halasztást, részletfizetést, vagy akár a kettő kombinációját engedélyezte. Az adózók 2020-ban 10 467 *fizetési kedvezményre irányuló kérelmet* terjesztettek elő. Az elektronikus kérelmek száma 3 256 volt. A fizetési kedvezményi kérelmek több mint kétharmada fizetési könnyítésre, több mint nyolcada mérséklésre irányult, 4,3 százaléka egyidejűleg fizetési könnyítési és mérséklési kérelmet is tartalmazott, míg 15,2 százaléka hiányosnak minősült. A benyújtott kérelmek kapcsán 9 665 I. fokú határozat került kiadásra, 8,9 százalékkal több, mint egy évvel korábban.

2020-ban *9 022 elsőfokú határozat vált véglegessé,* melynek közel kétharmada helyt adó, 8,5 százaléka részben helyt adó volt. Az elbírált ügyek közel ötöde került elutasításra, míg az esetek 7,0 százalékában megszüntető és egyéb határozat született. A helyt adó I. fokú végleges

határozatok 6 737 millió forint összegre, az elutasított határozatok pedig 5 080 millió forintra vonatkoztak.

2020 évelején 465 *felszámolási eljárás* volt folyamatban, 6,9 százalékkal több, mint 2019 elején. Az eljárásokhoz kapcsolódó hitelezői igény 7 994 millió forint volt. Az igazgatóság 224 alkalommal kezdeményezett saját hatáskörben felszámolást 2 619 millió forint tartozásra, mely 5,6 százalékos növekedés 2019-hez képest.

Tárgyévben nőtt az új eljárások száma, 280 cég határozta el jogutód nélküli megszűnését, ami közel ötödével több, mint 2019-ben. Az ügyszám növekedése jelentős, ami összefügghet a járványhelyzet gazdasági következményeivel. A cég törlésével befejezett *végelszámolások* száma 217-re nőtt, míg felszámolással 6 eljárás folytatódott. A végelszámolás lezárását követően 52 cég folytatta tovább tevékenységét, így év végén 291 eljárás volt folyamatban.

Vám- és pénzügyőri szakterület

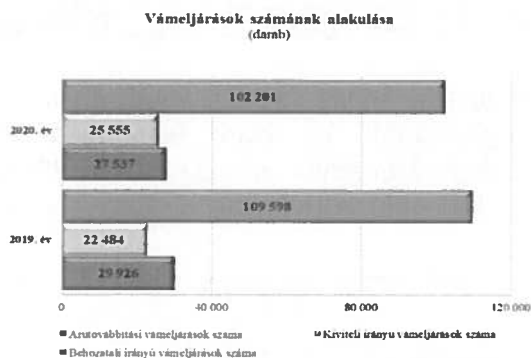
Megyei székhelyű adózó *398,5 ezer bejelentés során 1 240,1 ezer EKÁER szám köteles szállítmánynak volt a címzettje* 2020-ban. A bejelentések 88,7 százaléka belföldi fuvarokhoz, 11,3 százaléka az Európai Unió más tagállamából érkező szállítmányokhoz kapcsolódott. *Ellenőrzés lefolytatására* 1 152 bejelentéshez kapcsolódóan összesen *2 121 szállítmány esetében került sor*, melyek során tizenkilenc alkalommal volt szükség hatósági zár felhelyezésre. Az elvégzett ellenőrzések 58,2 százalékában a rakomány belföldről származott, a vizsgálatok 41,8 százalékában pedig más EU-s országból érkeztek a termékek.

Feladóként 295,1 ezer bejelentés alkalmával 753,7 ezer EKÁER szám köteles szállítmányban voltak érintettek a megye gazdálkodói. A belföldi szállítmányok 56,8 százalékot, az EU-ba indított fuvarok 43,2 százalékot tettek ki. Bejelentések szerint vizsgálva már lényegesen eltértek a fenti arányok, mivel ezeknek csupán több mint ötödében szerepelt végső úti célként más EU-s tagállam, míg az esetek közel négyötödében az áru címzettje belföldi partner volt. Az 1 263 bejelentéshez kapcsolódóan *vizsgálat alá vont 3 853 szállítmányból* tízre került hatósági zár felhelyezésre. Az ellenőrzések 42 százalékában az áru címzettje belföldi volt, míg az esetek 58 százalékában az Európai Unió másik tagállama került megjelölésre kirakodási helyként.

A megyében összesen *3 834 EKÁER ellenőrzés került lefolytatására* 2020-ban. Ezeknél 885 esetben a vizsgálat alá vont szállítmány ügyféli bejelentést követően már rendelkezett EKÁER számmal, 2 949 esetben pedig hatósági azonosító megképzésére volt szükség az ellenőrzés berögzítéséhez. A szállításhoz használt *járművek 43,9 százaléka magyar, 43,4 százaléka román*, 5 százaléka lengyel rendszámmal rendelkezett.

EKÁER szám kiadásához kapcsolódó biztosíték letéti számlára 167 millió forint került befizetésre és arról 215 millió forint lett kiutalva/átvezetve az adózók részére. Utóbbi összegből 21 millió forint átvezetése folyószámla-hátralék rendezése miatt történt meg.

EKÁER bejelentési kötelezettség nem előírászerű teljesítése miatt kiszabott mulasztási bírságot 153 megyei székhelyű adózó fizetett be 15 millió forint összegben. Az igazgatóság által országosan kiszabott bírság összege 40 millió forint volt és 180 adózót érintett.

2020-ban az import **vámeljársók** száma 27 537 darabot, az export vámeljársók száma 25 555 darabot, míg a kiviteli eljárást követő árutovábbításokat is magában foglaló vámeljársóké 102 201 darabot tett ki.

Az import vámeljársók száma 8,0 százalékkal mérséklődött, míg az export vámeljársóké 13,7 százalékkal nőtt 2019-hez képest.

2020-ban a **regisztrációs eljárás** alá vont gépjárművek számában a COVID-19 járványhelyzet következményeként csökkenés volt tapasztalható, így az évek óta tartó folyamatos növekedés megtorpant.

A tárgyévben 17,6 százalékkal kevesebb, 7 154 gépjárművet vontak regisztrációs eljárás alá, mint egy évvel korábban. A kivetett adó összege 27,6 százalékkal 412 millió forintra csökkent.

2020-ban összesen 17 296 **jövedéki bevallás és adatszolgáltatás** érkezett az igazgatóságra, melynek 96,7 százalékát elektronikus úton nyújtották be. A legnagyobb, 31,9 százalékos részarányt a mezőgazdasági visszaigénylés tette ki, ezt követte 19,9 százalékkal az adóraktár adatszolgáltatása a termékkészlet változásokról. A bérfőzési naplókról adatszolgáltatás 11,1 százalékot, míg az üzemanyagtöltő állomás adatszolgáltatása 6,9 százalékot képviselt. A többi bevallás és adatszolgáltatás típus alacsony részarányú volt.

2020 végén 120 székhely szerinti megyei illetékességű jövedéki engedélyes gazdálkodó volt, akik a tevékenységüket összesen 166 telephelyen végezték. Az érvényes dohánytermék-kiskereskedelmi engedéllyel rendelkezők száma 2020. év végén 268 volt. A szakterület a megye területén 182 telephellyel rendelkező 141 jövedéki engedélyes adózó felügyeletét látta el.

A szakterület 2020-ban 2 503 **jövedéki ellenőrzést** és 13 a Bűt. és a Dohánytörvény szerinti ellenőrzést végzett. A pénzügyőrök 893 esetben tártak fel jogsértést, mely szinte teljes egészében jövedéki jogsértés volt. A kiszabható bírság összege 820 millió forint. Termékek lefoglalására 857 esetben, 748 millió forint értékben került sor. A lefoglalási érték legnagyobb, 55,5 százalékát az alkohol termékek, 31,5 százalékát a cigaretta lefoglalások tették ki.

A tárgyévben a 27 véglegessé vált határozatban összesen 505 ezer forint adókülönbözet, 2 554 ezer forint bírság (adó bírság, mulasztási bírság) és 32 ezer forint késedelmi pótlék szerepelt.

2020-ban összesen 17 296 jövedéki bevallás és adatszolgáltatás érkezett az igazgatóságra, melynek 96,7 százalékát elektronikus úton nyújtották be. **A jövedéki termékekkel kapcsolatban beérkezett bevallások és adatszolgáltatások** több mint egyharmadát a mezőgazdasági visszaigénylések, valamint a kereskedelmi gázolaj visszaigénylések tették ki.

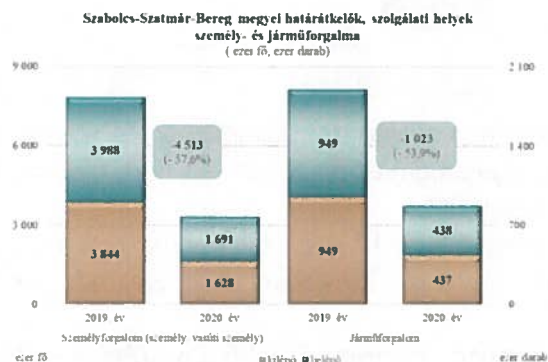
Az üzemanyaghoz kapcsolódóan benyújtott **jövedéki adó-visszaigénylések** száma 4 893, mely 167 darabbal kevesebb, mint az előző évi, míg a visszautalt jövedéki adó összege 1 504 millió forint, 27 millió forinttal maradt el a bázisévitől. A visszaigénylések 92 százalékát a mezőgazdaságban felhasznált gázolaj utáni visszaigénylések tették ki. A kereskedelmi gázolajként felhasznált üzemanyaghoz kapcsolódóan elfogadott jövedéki adó-visszaigénylések száma 431, a visszautalt jövedéki adó összege 171 millió forint volt.

Határrendészeti szakterület

Igazgatóságunk az ország többi adó- és vámigazgatóságához képest speciális helyzetben van, tekintettel arra, hogy megyénk rendelkezik a leghosszabb ún. külső határszakasszal. Természetesen ez a határátlépésekkel összefüggésben felmerülő adminisztratív többlet feladatokon túl, a jövedéki jogsértések nagy számán keresztül is fokozott munkaterhet ró a határrendészeti területre.

A COVID-19 járvány miatt a megye területén lévő három *határátkelőhely* és két szolgálati hely együttes *személyforgalma* 57,6 százalékkal, valamint a járműforgalma 53,9 százalékkal esett vissza.

Mindkét évben a legnagyobb forgalmú határátkelő a Záhonyi Határkirendeltség volt, ahol a tárgyévben a személyforgalom több mint a felével, a járműforgalom több mint negyteddel volt alacsonyabb, mint 2019-ben.

A szakterület 2020-ban 24 278 *mélyléségi ellenőrzést* végzett, a feltárt jogsértések száma 47 volt. A kiszabott bírság összege 3 millió forintot tett ki. A járőrök 216 hatáskörös bűncselekményt és 47 nem hatáskörös bűncselekményt derítettek fel, melyekhez 2 885 millió forint elkövetési és 463 millió forint lefoglalási érték kapcsolódott. Továbbá 103 szabálysértés került felderítésre (102 hatáskörös és egy nem hatáskörös) 2 millió forint elkövetési és 4 millió forint lefoglalási értékben.

2020-ban a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény alapján lefolytatott *közúti ellenőrzések keretében* az igazgatóság 504 esetben szabott ki 158 millió forint közigazgatási bírságot. A feltárt jogsértések több mint fele a közúti járművek közúti közlekedésben való részvételéhez előírt műszaki, biztonsági és környezetvédelmi tulajdonságokra, a megengedett legnagyobb össztömeget, tengelyterhelést és méretet meghaladó járművek közúti közlekedésére, a rakomány rögzítésére, továbbá az ömlesztett áruk szállítására vonatkozó előírások megsértéséhez volt köthető.

Jogsértések alakulása

Adatok: db

Megnevezés	Záhony		Beregsurány		Tiszabecs		Együtt	
	2019. év	2020. év	2019. év	2020. év	2019. év	2020. év	2019. év	2020. év
Bűncselekmény	167	79	103	42	77	39	347	160
Szabálysértés	69	65	10	9	50	17	129	91
Vámigazgatási eljárás	3 160	3 128	2 602	1 299	1 226	622	6 988	5 049
Közigazgatási eljárás	504	491	4	20	0	0	508	511
Jövedéki eljárás	0	0	21	17	82	65	103	82
Összes jogsértés	3 900	3 763	2 740	1 387	1 435	743	8 075	5 893

2020. évben Záhony, Beregsurány és Tiszabecs határkirendeltségeken 26 darab *gépjármű került lefoglalásra*, ebből 12 darab elkobzással.

Nyíregyháza, 2021. szeptember 27.

